

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. II. De Ordine præbenda annexo, non mox, sed intra annum
residentiæ suscipiendo ex statuto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

seruus aut libertus ad decurionatum aspirauerit. l. 10. vbi seruus ædilis factus conditionis suæ conscius grauius punitur; errore lapsus domino suo subiugatur.

Itaque per subreptionem prouincialis creatus conditionem suam non mutauit: imò grauius puniri potest. nec per huiusmodi subreptionem promotionem adeptus est priuilegia, & prærogatiuas rectè constitutis prouincialibus ab Ordine concessas: sed imò in pristinum ordinem redigi potest. neque eius culpæ poenæque sublata sunt. Et suffragatur ratio; ne fraus sua, dolus, atque subreptio cuiquam optulerit, ob quam potius carere debeat impetratis. c. super. x. de re. scripti.

2. Per subreptionem non mutatur.

Quod si tamen in officio præclarè se gessit, vt non tantum culpas emendarit, sed & virtutibus præluxerit; huiusmodi emendatio mereri videbitur, vt quasi culpis obliteratis, obitæ dignitatis gradum aliquatenus retineat. vti nouit ipse Dominus mutare sententiam, si tu noueris emendare delictum. c. noui de pen. d. 1. d. d. in c. peccati venia. de reg. iur. in 6.

Præsertim si superiores prouinciæ ipsius promotionis conscij, superioribus alterius prouinciæ, seu iis ad quos spectat, vbi ita subrepsit, defectus illius non indicauerint, argumento eorum, quæ statuta sunt c. 2. d. & tot. tit. X. de seruis non ordinand. vt si scientibus & conuenientibus dominis ad sacros ordines fuerint promoti, statum mutet, & libertatem consequantur. itidem quæ quoad ciuiles honores cautum est l. vlt. & pen. C. qui militare poss. l. 12. vbi nisi intra triginta dies iudicem domini adierint, dominium amittunt, serui liberi fiunt, nec vilis, honor, aut ius patronatus dominis seruatur: libertate autem concessâ deliberat Princeps, si oportet eos habere dignitatem, vel ea quasi indignos spoliari, inquit d. l. vlt.

vtique, vt inquit d. l. pen. si quidem viles ad militiam eis datam fuerint; in ea durare: sin vero minime idonei, priuari. Adeoque idem statuendum videtur de nostro religioso, vt emendato & virtutibus prælucenti dignitatis obitæ prærogatiuæ feruentur: sin minus claruerit, denegentur.

RESPONSVM II.

De ordine præbendæ annexo non mox, sed intra annum residentiæ, suscipiendo ex statuto.

Statutum Ecclesiæ collegiatæ SA editum an. 1249. exigit, vt prouisus de canonicatu iuret se ordinem suscepturum præbendæ annexum intra annum à die primæ suæ residentiæ: adeoque immemorabili vsu minores ætate prouisi quidem sunt; sed post residentiam ad ordinem incipiebant astringi. Quæsitum est an illud hodie per Conc. Trid. sit mutatum? videri potest in defectum poenarum Clementinæ, vt q. de ætat. & qualitat. præfic. tunc nondum lata, exactum fuisse illud iuramentum. nam priuatio ipso iure ad parochiales Ecclesias restringitur. c. licet canon. de elect. in 6. Boerius decis. 223. Weyms. ad constitut. 24. Conc. Trid. innovat. ad const. 3. n. 15. priuatio autem infligenda multas remoras pati potest; & causas speciales, contumaciam &c. requirit. c. quaris (quod etiam in non annexis ordinibus loquitur) c. 1. & 2. X. de ætat. & qualitat. præficiendor. Weyms. vbi sup. n. 17.

1. An ea dilatio per Concilium Trid. sit restricta?

Enimverò quamuis Conc. Trid. §. 24. c. 12. §. neminem admitti velit ad canonicatum, qui ordinem annexum habet, nisi is ordinem habeat, aut ætatem, vt intra tempus iuris eo initiari possit: & §. 25. c. 5. vt huiusmodi qualitatibus; vel

2. Vbi de annexis ordinibus disponit.

B 4 ordi-

ordibus in prouisione nihil detrahatur, aliàs ea subreptitia censeatur: & *f. 22. c. 4.* ut iusto impedimento cessante, intra annum ordines prouisi suscipiant, sub poenis Concilij Vniuersalis; atque etiam irrita prouisionis: tamen Conc. Trid. loquitur de præbendis simpliciter affectis; non autem in collegiatis derogat affectionibus conditionatis, modum aliquem, aut moram temporis admittentibus. ut est hic annexio ordinum, non simpliciter suscipiendorum intra tempus iuris; sed demum intra annum cessurum post ceptam primam residentiæ. & quamquam d. c. 4. *f. 22.* loquatur etiam in Ecclesiis collegiatis: & d. c. 5. *f. 25.* generaliter de affectis iam ante: tamen d. c. 12. *§. in omnibus f. 24.* affectos quidem deinceps esse voluit canonicatus aliquo sacro ordine; sed exinde designando: sed & disertè loquitur tantum in Cathedralibus; adeoque in collegiatis antea non affectis canonicatus obtinet c. 6. *f. 23.* ut ab anno ætatis 14. possint obtineri, nec ad ullos ordines prouisi teneantur de iure; aut in vim Concilij Trident. obligari possint: affectuum etiam conditiones aut admittentium instituta, in collegiatis Concilium non abtulit, aut in absolutos, aut simplices mutauit, quia vnus expressio est alterius exclusio: *c. nonne. x. de presump. c. qualis. d. 25.* nec prius ius corrigitur, nisi posterius disertè exprimat. *c. statum. de elect. in 6. l. sancimus c. de testam.*

Dicendum est igitur à Concilio Trid. statutum huiusmodi in Ecclesia collegiata non esse mutatum, & prouisum ad ordinem annexum non magis hodie, quam olim, teneri ante residentiam, sed per indirectum aliquid mutatum dici potest per idem Conc. Trid. *f. 24. c. 12. §. præterea.* quo hodie subiecta sunt statuta & consuetudines residentiæ laxantes: ut sic residentiæ incipientes incipiant annum

3.
Nihil mutatum est in collegiatis.

4.
Nisi per indirectam ex consequentia imperata residentia

in quo ad ordines debeant promoueri: quid de Cathedralibus Ecclesiis huiusmodi statuta habentibus æstimandum sit, diximus resp. 1. de Institut.

De maioriæ & obedientia

RESPONSVM I.

De exemptione ordinis S. Satoris, & in quibusdam subiectione.

Ordinarius Regularibus his præcipit, ut ordinationes suas recipiant, & obseruent: illi exemptos se esse ab illius legibus respondent: & in *Additionum h. gule. ar. 50.* disertè declaratum esse, à diocesano non posse eis præscribi statuta, & ordinationes: eoque se religione prohiberi, ne eas recipiant, & à regula recedant: cui consonet c. luminoso in *7. ut quam ordinationem. 18. q. 2.* mandat ille ut recipiant, obseruentque, sine exceptione super regula; nisi parent, minatur interdictum; & non parentibus indiget.

§. I.

Quæsitum est I.

AN sint exempti? an obedire teneantur? Magnum est Apostoli Petri præceptum, *obedite præceptis: sed tamen non ait, quibus legibus: sed vestris. Vid. Innoc. III. in solit. x. de maior. D. Tho. 2. 2. q. 119.* unde & ei, qui vel superior non est simpliciter, vel quæ in superior non est, sine crimine negatur obedientia. & è contrario grane peccatum est usurpare iurisdictionem sibi non competentem, & in dicitur peregrina. *c. peregrina. 3. q. 4. nullus, inquit Calixtus, c. nullus 3. q. 2. alterius terminos usurpet, nec alterius*